

Πολιτιστικό Πρόγραμμα

«Ταξίδι στην Ελλάδα!»

5^ο Νηπιαγωγείο Τρίπολης
Υπεύθυνη προγράμματος
Μπάρλα Κωνσταντίνα ΠΕ 60

Σχολικό έτος 2017-2018

Εισαγωγή

Το πρόγραμμα με τίτλο
«Ταξίδι στην Ελλάδα»
επεξεργάστηκε το σχολικό έτος 2017-2018
μια ομάδα 14 παιδιών
του 5^{ου} Νηπιαγωγείου Τρίπολης
στο Υποχρεωτικό τμήμα.

Υπεύθυνη Νηπιαγωγός ορίστηκε ,σύμφωνα με το
σχετικό πρακτικό,
η Μπάρλα Κωνσταντίνα.

Διάρκεια προγράμματος:
Δύο μήνες

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το ενδιαφέρον των παιδιών να γνωρίσουν το περιβάλλον τους είναι κίνητρο για τη μάθηση. Μέσα σε ένα περιβάλλον ασφαλές και πλούσιο σε ερεθίσματα, εξερευνούν με τις αισθήσεις, δημιουργούν ιδέες και δομούν τη γνώση. Η μελέτη περιβάλλοντος συνδέεται άρρηκτα με τη διαδικασία μάθησης, όσον αφορά την προσέγγιση θεμάτων που ενδιαφέρουν τα παιδιά. Βασικές γνώσεις και διαδικασίες από το χώρο της Γεωγραφίας, Ιστορίας, Θρησκευτικών, Φυσικών επιστημών, κοινωνικού περιβάλλοντος και στοιχεία Περιβαλλοντικής αγωγής προσεγγίζονται διαθεματικά με δραστηριότητες μέσα από τη μελέτη περιβάλλοντος.

Εκτός από το εκπαιδευτικό μέρος αυτό καθαυτό, το σχολείο προάγει και τη γενικότερη ψυχική ισορροπία του παιδιού μέσα από το σχολικό περιβάλλον, αλλά και μέσα από τις διαδικασίες συνεργασίας και κοινωνικοποίησης.

Επίσης ολοκληρώνεται το παιδί ως προσωπικότητα αναγνωρίζοντας ότι είναι μέρος μιας μεγάλης ομάδας, μεγαλύτερης της οικογένειας του και του σχολείου του, της χώρας του. Η γνωριμία με την περιοχή του αλλά και η κατανόηση χωροχρονικών εννοιών που σχετίζονται με την πατρίδα του σχηματοποιούν την αντίληψη που έχει για τον ευρύτερο χώρο όπου ζει. Η καλλιέργεια συναισθημάτων αγάπης και σεβασμού προς την πατρίδα και την ιστορία της ξεκινά από την πρώτη αυτή ηλικία στο χώρο του νηπιαγωγείου.

Ο ρόλος του εκπαιδευτικού ως προς αυτό είναι πολύπλευρος. Είναι αυτός/ή που θα οδηγήσει, ενθαρρύνει, επιβραβεύσει τα παιδιά στην ευρετική πορεία μάθησης και συναίσθησης του ότι αν και διαφορετικοί, είμαστε όλοι σύνολο ενός λαού περήφανου, γενναίου και γνωστού σε όλο τον κόσμο.

1^Η ΦΑΣΗ: ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ- ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ

Η διερεύνηση για ανεύρεση ενός θέματος που να καλύπτει πραγματικές ανάγκες των παιδιών δεν είναι κάτι απλό και εύκολο.

Κύριο στόχο θέσαμε:

Να γνωρίσουν οι μαθητές την Ελλάδα, την πατρίδα μας, μέσα στο πέρασμα των αιώνων και σε ποικίλες διαστάσεις-ιστορικές, θρησκευτικές, λαογραφικές κ.α.

Στόχοι του προγράμματος

- Να αποκτήσουν γνώσεις που σχετίζονται με τη χώρα μας
- Να κατανοήσουν την αξία της έννοιας «πατρίδα»
- Να αναπτύξουν αισθήματα υπευθυνότητας, αγάπης, σεβασμού στην ιστορία των προγόνων μας
- Να γνωρίσουν οι μαθητές την Ελλάδα και τον πολιτισμό της.
- Να γνωρίσουν τα Γεωγραφικά Διαμερίσματα της Ελλάδας και την μορφολογία τους.
- Να γνωρίσουν την παραγωγή της και να την συνδέσουν με τη μορφολογία, το κλίμα και την οικονομία της.
- Να γνωρίσουν το περιβάλλον και την επίδραση του στον άνθρωπο.
- Να γνωρίσουν τον λαϊκό πολιτισμό και παράδοση της Ελλάδας, ήθη, έθιμα, παροιμίες
- Να γνωρίσουν τα σημαντικότερα στοιχεία του αρχαιοελληνικού πολιτισμού
- Να γνωρίσουν ήρωες που έδωσαν τη ζωή τους για την ελευθερία της Ελλάδας

Μεθοδολογία

Η μεθοδολογική προσέγγιση του θέματος μπορεί να είναι η οργάνωση ενός σχεδίου εργασίας, μελέτη πεδίου (περιβαλλοντικών μονοπατιών), πείραμα, παρατήρηση κ.ά. Είναι σημαντικό όποια μεθοδολογία, ή όποιο συνδυασμό μεθοδολογιών και αν διαλέξουμε να αξιοποιήσουμε στο μέγιστο δυνατό βαθμό τη **βιωματική προσέγγιση** του θέματος και να δώσουμε στους μικρούς μαθητές τη δυνατότητα να **εκφραστούν** με όσο το δυνατό περισσότερους τρόπους, ενθαρρύνοντας την ανάπτυξη και την εξέλιξή τους σε όλους τους τομείς.

Οι παρατηρήσεις, η επικοινωνία, το πείραμα, το παιχνίδι ρόλων, το ερωτηματολόγιο, η καταγραφή στοιχείων, η φωτογράφιση, είναι σε γενικές γραμμές κάποιες από τις δραστηριότητες που με την κατάλληλη προετοιμασία και την ενθάρρυνση για ενεργό συμμετοχή των παιδιών βοηθούν σε μια επιτυχημένη υλοποίηση του προγράμματος.

Σκεπτικό ενεργειών: Για την υλοποίηση των στόχων επιλέξαμε τη γνωριμία με τα γεωγραφικά διαμερίσματα της Ελλάδας μέσα από επιστολές παιδιών 5-7 ετών με τις οποίες με έδιναν πληροφορίες για την περιοχή που ζουν, με απλό, κατανοητό και μερικές φορές αστείο τρόπο, εμπλουτίζοντας με φωτογραφίες τις περιγραφές τους.

Δεχτήκαμε 7 επιστολές από το Γιάννη που ζει στη Θράκη, τον Αλέξανδρο από τη Μακεδονία, το Φώτη από την Ήπειρο, τη Νίκη από τη Θεσσαλία, τη Μαρία από τη Στερεά Ελλάδα, την Αριάδνη από τις Κυκλάδες και τον συμπατριώτη μας Τριπολιτσιώτη Θεόδωρη. Αντίστοιχα κι εμείς ψηφίσαμε και στείλαμε επιστολή σε ένα από αυτά τα παιδιά (την Αριάδνη) μιλώντας για το δικό μας τόπο, την Πελοπόννησο. Συνδέοντας το θέμα με την εθνική εορτή της 25^{ης} Μαρτίου 1821, συνδέσαμε το θέμα με τον εορτασμό αυτό και καταλήξαμε σε επίσκεψη στο Πολεμικό Μουσείο Τρίπολης για να δούμε τα όπλα του 1821, τις παραδοσιακές φορεσιές των ηρώων και το κέρινο ομοίωμα από το πρόσωπο του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη.

Παιδαγωγικές αρχές στις οποίες βασιστήκαμε:

Αρχή της Αυτενεργού Μάθησης: Ενεργή συμμετοχή των μαθητών στον προγραμματισμό, στην αναζήτηση πηγών και πληροφοριών, στην επεξεργασία, στην παρουσίαση. Επιλέγουν, επεξεργάζονται και συμπεραίνουν.

Αρχή της Συνδιερεύνησης: Περιλαμβάνει δύο αρχές: α) την αρχή της διερεύνησης και β) την αρχή της συλλογικής δράσης. Σύμφωνα με τη ψυχολογία των κινήτρων, οι διερευνητικές προσεγγίσεις ενεργοποιούν τα εσωτερικά κίνητρα των μαθητών για μάθηση. Επίσης οι εποικοδομητικές θεωρίες μάθησης τονίζουν τον ενεργό ρόλο του μαθητή στη διαδικασία της μάθησης. Η αρχή της συλλογικότητας αφορά τόσο τις σχέσεις μεταξύ των μαθητών, όσο και τις σχέσεις του δάσκαλου με τους μαθητές (αποδοχή του άλλου,

ανταλλαγή ιδεών, ελεύθερη έκφραση, συλλογικά προγραμματισμένη δράση)

Αρχή της Παροχής Πληροφοριών: Παρέχονται από τον εκπαιδευτικό οι απαραίτητες πληροφορίες, προκειμένου αυτές να αποτελέσουν το πρωτογενές υλικό από το οποίο θα οικοδομήσουν τη γνώση.

Αρχή της Ολιστικής Προσέγγισης: Το άτομο για να έχει δυνατότητες κατανόησης ,αλλά και παρέμβασης, θα πρέπει κάτι να το προσεγγίζει ολιστικά και όχι τμηματικά. Η πρώτη αρχή της ολιστικής θεωρίας υποστηρίζει, ότι το παιδί πρέπει να εμπλακεί στο σύνολό του, δηλαδή γνωστικά, συναισθηματικά και κινητικά. Η δεύτερη αρχή υποστηρίζει, ότι η μάθηση των νέων στοιχείων πρέπει να γίνεται με συνεχή αναφορά και συσχέτιση με τις ολότητες και τα σύνολα στα οποία ανήκουν.

Σύνδεση με το αναλυτικό πρόγραμμα

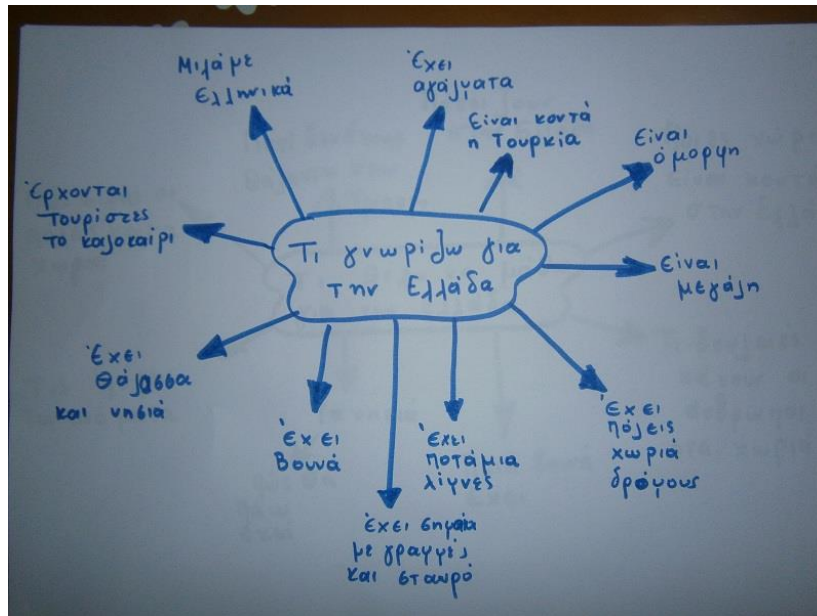
Το πρόγραμμα «Ταξίδι στην Ελλάδα!» είναι συμβατό με το ισχύον αναλυτικό πρόγραμμα για το Νηπιαγωγείο καθώς καλύπτει τις περισσότερες από τις μαθησιακές περιοχές που καθορίζονται από αυτό.

ΕΝΟΤΗΤΕΣ & ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

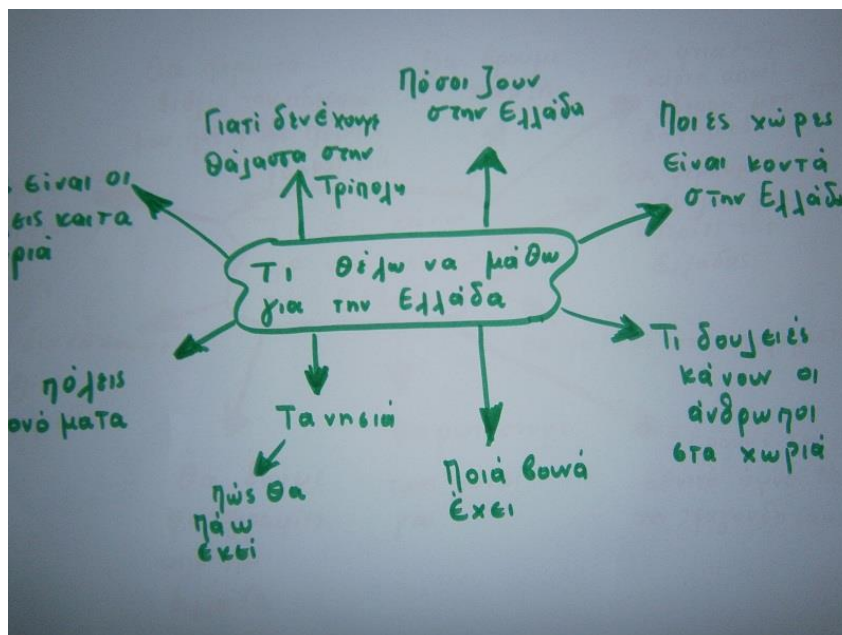
ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ <ul style="list-style-type: none">• Ταυτότητα• Αυτορύθμιση• Προσωπική ενδυνάμωση• Κοινωνικές δεξιότητες• Κοινωνική αλληλεπίδραση	ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ <ul style="list-style-type: none">• Ζωντανοί οργανισμοί• Αντικείμενα & υλικά• Έννοιες και φαινόμενα από το φυσικό κόσμο• Ο πλανητής Γη και το διάστημα	Τεχνολογίες Πληροφοριών & Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.) <ul style="list-style-type: none">• Γνωρίζω τις ΤΠΕ & δημιουργώ• Επικοινωνώ & συνεργάζομαι με τις ΤΠΕ• Διερευνώ, πειραματίζομαι, ανακαλύπτω & λύνω προβλήματα με τις Τ.Π.Ε.• Οι ΤΠΕ στην κοινωνία & τον πολιτισμό	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗ <ul style="list-style-type: none">• Διαχείριση Απορριμμάτων• Ηλιοπροστασία• Διαχείριση Υδατικών Πόρων
ΓΛΩΣΣΑ <ul style="list-style-type: none">• Κατανόηση προφορικών κειμένων• Παραγωγή προφορικών κειμένων• Κατανόηση γραπτού λόγου• Παραγωγή γραπτού λόγου	ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ <ul style="list-style-type: none">• 6 Σκοποί	ΤΕΧΝΕΣ <ul style="list-style-type: none">• Εικαστικά• Θέατρο• Μουσική• Οπτικοακουστική έκφραση• Χορός-κίνηση	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ <ul style="list-style-type: none">• Αριθμοί και πράξεις• Άλγεβρα• Χώρος και γεωμετρία – μέτρηση• Στατιστική• Πιθανότητες

Αρχίσαμε να οργανώνουμε ένα σχέδιο δράσης σχηματίζοντας τα παρακάτω ιστογράμματα:

ΙΣΤΟΓΡΑΜΜΑ 1

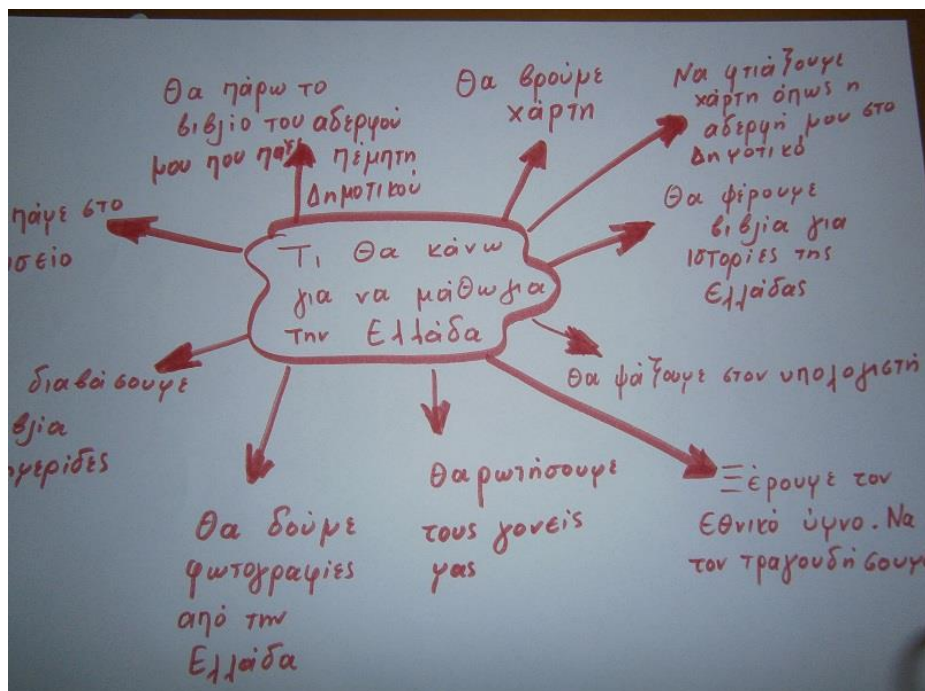
ΙΣΤΟΓΡΑΜΜΑ 2

2^Η ΦΑΣΗ: ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Τα παιδιά συνεχίζοντας τη δουλειά που έκαναν στην προηγούμενη φάση, απάντησαν στο ερώτημα «τι θα κάνουμε για να μάθουμε» και πρότειναν δραστηριότητες.

ΙΣΤΟΓΡΑΜΜΑ 3

Οι μαθητές χωρίστηκαν σε μικρότερες ομάδες και έγινε γραπτή ενημέρωση των γονέων για όσα σκοπεύαμε να κάνουμε και ζητήσαμε τη συνεργασία τους.

3^Η ΦΑΣΗ: ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Γλώσσα- Στόχοι

Να διαβάζουν και γράφουν

Να διηγούνται/αφηγούνται ιστορίες με τον δικό τους τρόπο.

Να περιγράφουν

Να ερμηνεύουν καταστάσεις και να δίνουν εξηγήσεις.

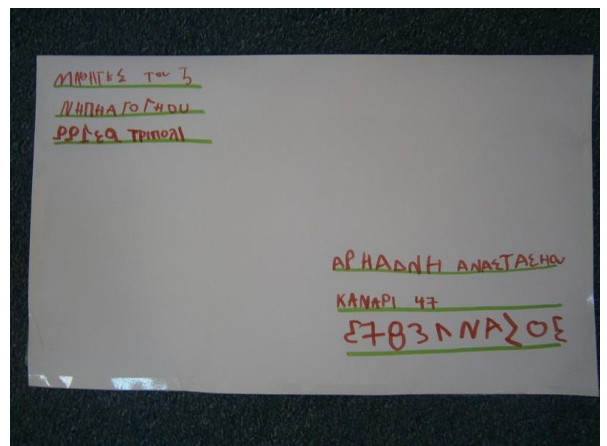
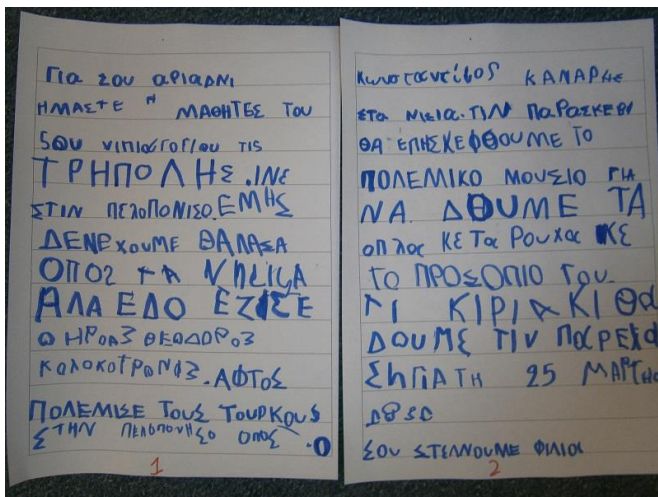
Να χρησιμοποιούν τη βιβλιοθήκη της τάξης κάνοντας τις επιλογές των βιβλίων που τους ενδιαφέρουν ανάλογα με το θέμα που τους απασχολεί κάθε φορά.

Ενδεικτικές δραστηριότητες

1^η Δραστηριότητα Διαβάζουμε επιστολές νέων φίλων

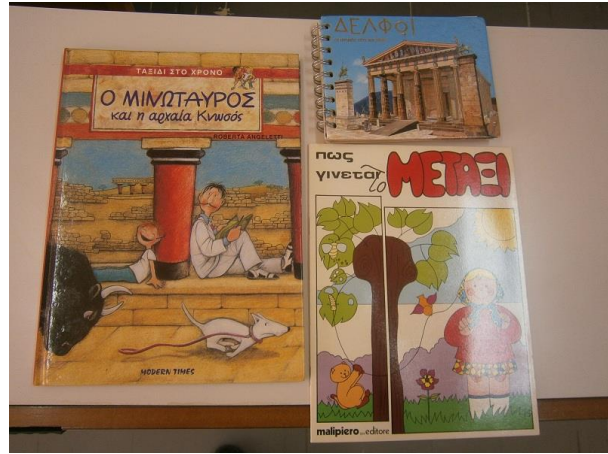
2^η Δραστηριότητα Γράφουμε επιστολή

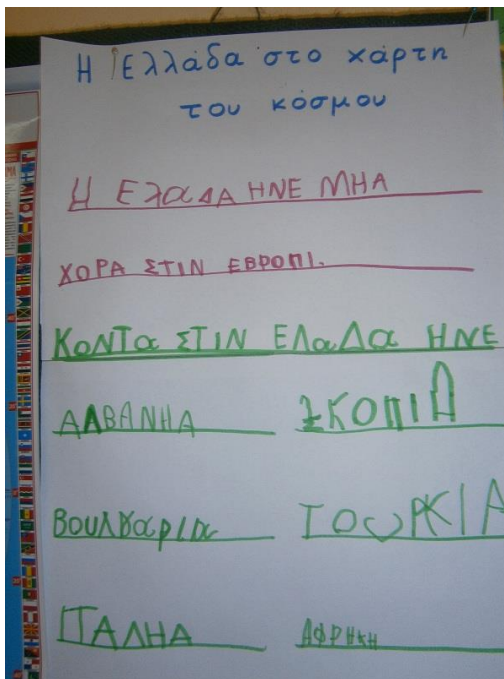
3^η Δραστηριότητα Βιβλίο όπου συγκεντρώσαμε τις νέες γνώσεις.

4^η Δραστηριότητα Διερεύνηση πληροφοριών σε βιβλία

5^η Δραστηριότητα Καταγραφή πληροφοριών

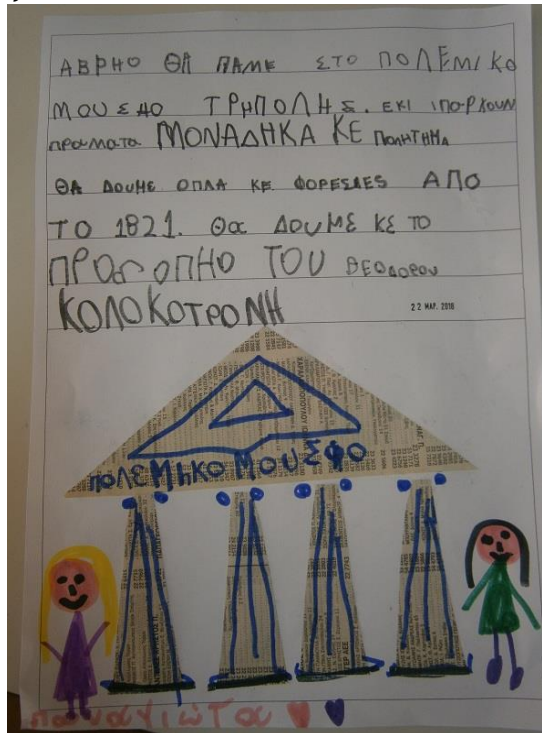
6^η Δραστηριότητα

Φτιάξε τη λέξη (Προστάτιδα της Αθήνας)

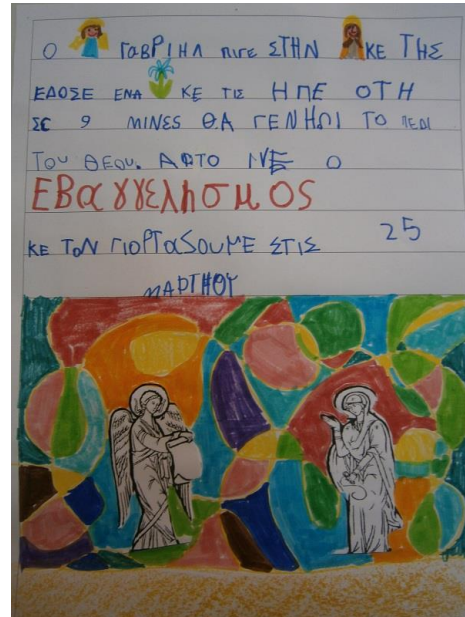

7^η Δραστηριότητα

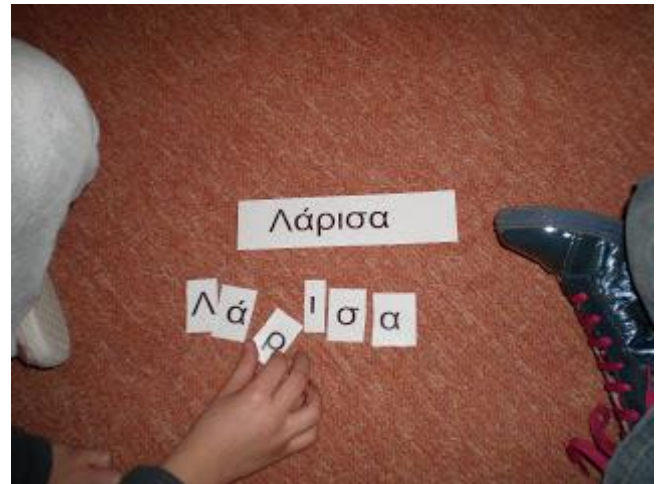
Τι είναι το Μουσείο;

8^η Δραστηριότητα
Τι είναι 1821 και Ευαγγελισμός;

9^η Δραστηριότητα
Σύνθεση φράσης- λέξης

10^η Δραστηριότητα Θούριος

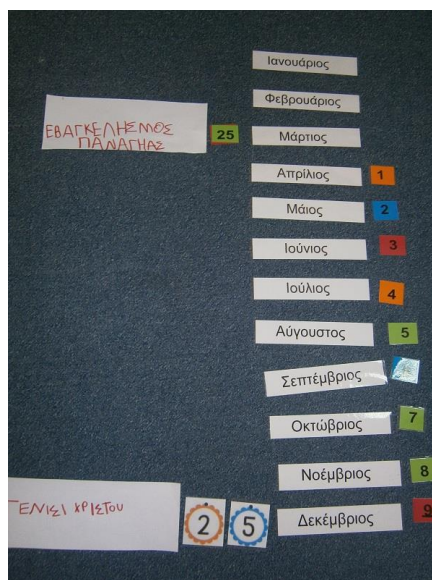
Μαθηματικά-Στόχοι

Να προβληματίζονται και να ερευνούν ποικίλες καταστάσεις και κάνοντας απλές υποθέσεις να καταλήγουν σε απλά συμπεράσματα και λύσεις.

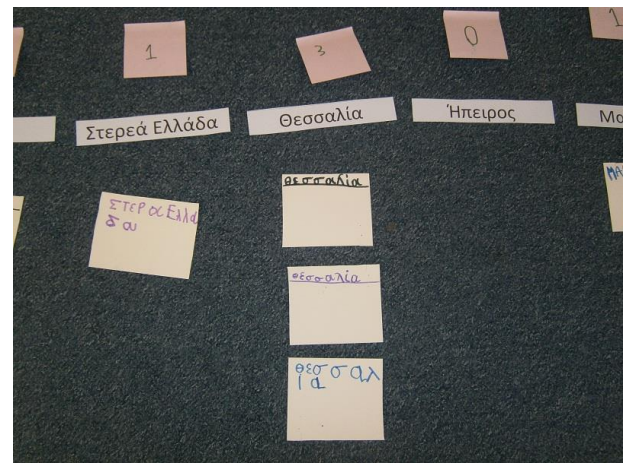
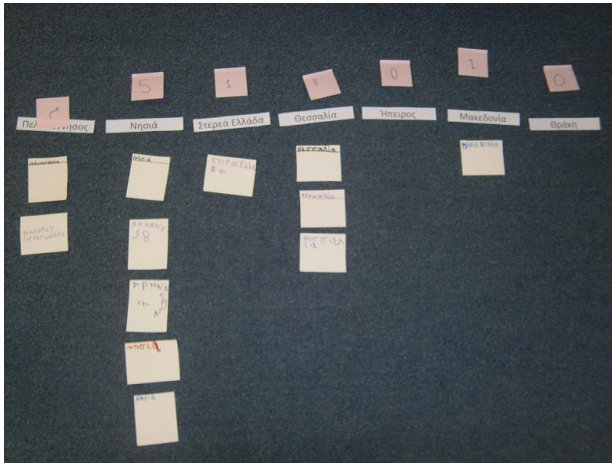
Ενδεικτικές δραστηριότητες

1^η Δραστηριότητα

Μετρώ τους μήνες, τους νομούς

2^η Δραστηριότητα Ψηφίζουμε πού θα στείλουμε επιστολή

2^η Δραστηριότητα Κύκλος ζωής μεταξοσκώληκα

Μ. Περιβάλλοντος -Στόχοι

Να αποκτήσουν θετικές στάσεις και συμπεριφορές για ανθρώπους Έλληνες και μη, με διαφορετικές συνήθειες.

Να διευρύνουν τις γνώσεις τους για τα γεωγραφικά διαμερίσματα.

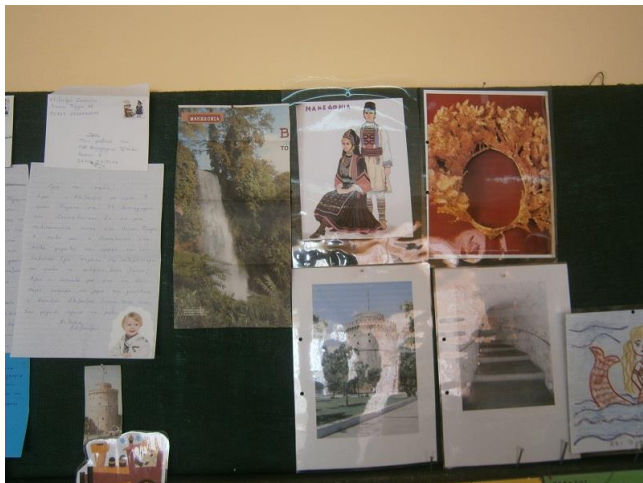
Να κατανοήσουν τη σημασία της παρατήρησης και της περιγραφής χρησιμοποιώντας τις αισθήσεις τους.

Να συνειδητοποιήσουν χωροχρονικές έννοιες.

Ενδεικτικές δραστηριότητες

1^η Δραστηριότητα

Παρατηρώ εικόνες από τα γεωγραφικά διαμερίσματα

2^η Δραστηριότητα

Παρατήρηση και δημιουργία χαρτών

3^η Δραστηριότητα Ιστορία του '21

4^η Δραστηριότητα

Λαογραφία- παραδοσιακές φορεσιές-θρύλοι

5^η Δραστηριότητα
Εκτροφή μεταξοσκώληκα

6^η Δραστηριότητα Μύθος της Γοργόνας

7^η Δραστηριότητα Ο μύθος της Αθηνάς και του Ποσειδώνα. Φτιάχνουμε παζλ.

8^η Δραστηριότητα Αλυκές

Πληροφορική - Στόχοι

Να ανακαλύψουν τις δυνατότητες του υπολογιστή και να τον χρησιμοποιούν στις καθημερινές δραστηριότητές τους.
Να μάθουν να συνεργάζονται

Ενδεικτικές δραστηριότητες

1^η Δραστηριότητα

Αναζητούμε το μύθο Ορφέα και Ευρυδίκης και παρακολουθούμε σχετικά video στο youtube.

2^η Δραστηριότητα

Αναζήτηση video και τραγουδιών

Δημιουργία και Έκφραση-Στόχοι

Να ενθαρρύνονται ώστε μέσα από τη χρήση ποικίλων υλικών να εκφράζονται με θεατρικά παιχνίδια, με κατασκευές, με χρώματα.
Να ενθαρρύνονται να δημιουργούν με φαντασία.
Να ενθαρρύνονται ώστε γνωρίζοντας έργα τέχνης ζωγράφων να τα παρατηρούν και να τα περιγράφουν.

Να αυτοσχεδιάζουν και να πειραματίζονται με την κίνηση, τη φωνή τους ήχους, τη μουσική.

Να ανακαλύπτουν τι μπορεί να κάνουν με το σώμα τους μιμούμενα κάποιους ρόλους.

Να παροτρύνονται να συμμετέχουν σε παραστάσεις και το καθένα να αναλαμβάνει το δικό του ρόλο.

Να αναπτύξουν θεατρική παιδεία και να αναπτύξουν την αισθητική τους έκφραση.

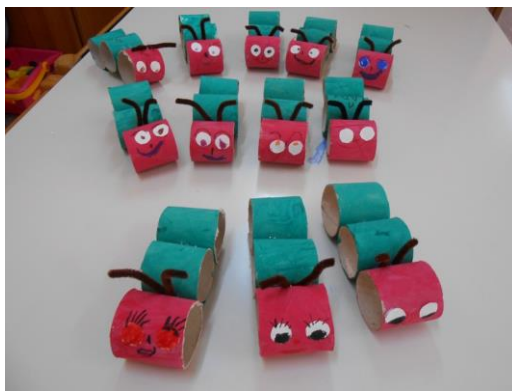
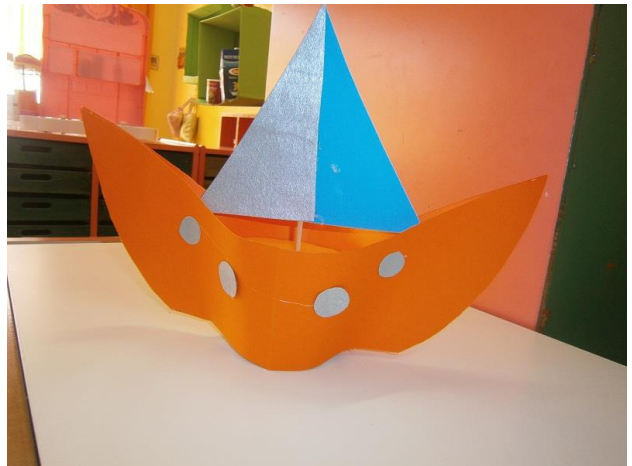
Ενδεικτικές δραστηριότητες

1^η Δραστηριότητα

Ελεύθερες ζωγραφιές.

2^η Δραστηριότητα Κατασκευές με ανακυκλώσιμα υλικά

3^η Δραστηριότητα Υφαντική - διπλωτική

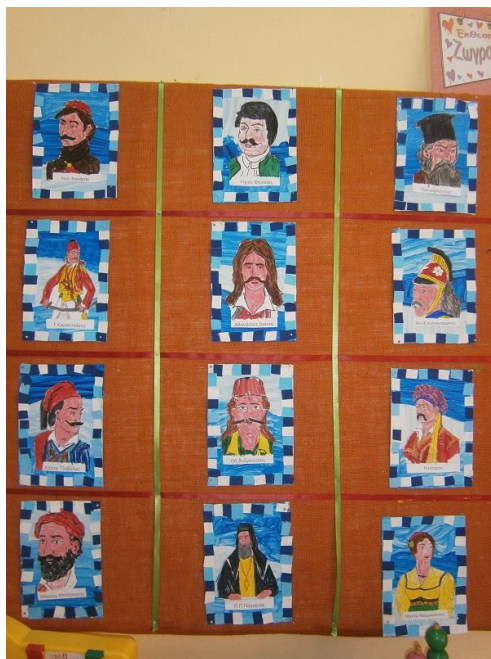
4η Δραστηριότητα

Ομαδικές κατασκευές

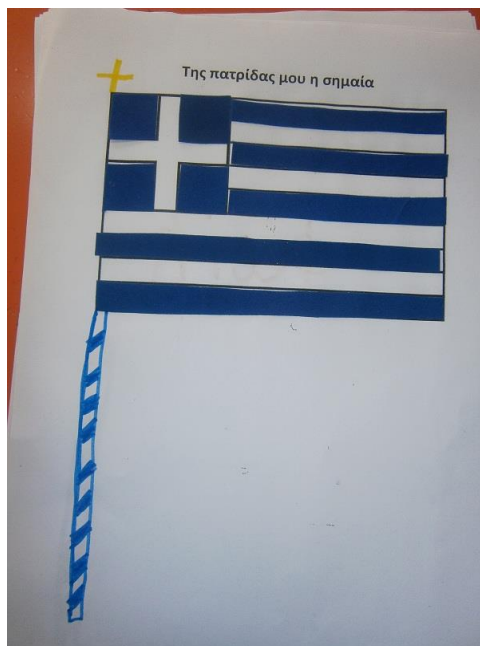

5η Δραστηριότητα

Διάφορες κατασκευές

6η Δραστηριότητα

Θεατρική αγωγή: Αναπαράσταση-Νίκη της Σαμοθράκης

7η Δραστηριότητα

Κίνηση χορός: Μήλο μου κόκκινο

8η Δραστηριότητα

Τραγούδια

Ελλάδα μου όμορφη
Περήφανοι όλοι
Ένα παλικάρι είκοσι χρονών
Δέκα παλικάρια
Θούριος
Τα κλεφτόπουλα
Εθνικός ύμνος

9η Δραστηριότητα

Επίσκεψη στο πολεμικό μουσείο Τρίπολης
Ευχαριστήριο δώρο

4^Η ΦΑΣΗ: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η αξιολόγηση του προγράμματος έγινε σε διάφορες φάσεις, από την αρχή μέχρι και το τέλος.

Αρχικά διαπιστώθηκε το επίπεδο των γνώσεων, των εμπειριών, των βιωμάτων και των ενδιαφερόντων των παιδιών με συζητήσεις και διάλογο προκειμένου να διαμορφώσουμε το μαθησιακό πλαίσιο σύμφωνα με το οποίο θα αναπτυσσόταν οι δράσεις.

Συλλέξαμε πληροφορίες παρατηρώντας τα ίδια τα παιδιά αλλά και από τους γονείς τους, καταγράψαμε, φωτογραφίσαμε τη δουλειά τους και συγκεντρώσαμε γραπτά δείγματα.

Στη διάρκεια των δράσεων η αξιολόγηση είχε σκοπό να διαμορφώνει το επίπεδο και το βαθμό δυσκολίας των δραστηριοτήτων αλλά και το σχεδιασμό των κατάλληλων παρεμβάσεων με σκοπό την παγιοποίηση των νέων στάσεων και απόψεων που διαμορφώνονταν στην πορεία.

Τα νήπια εργάστηκαν με ενδιαφέρον, συνεργάστηκαν, ανέλαβαν πρωτοβουλίες, αρμοδιότητες και ευθύνες. Εντυπωσιάστηκαν με τις νέες γνώσεις που απέκτησαν, ευχαριστήθηκαν με το παιχνίδι και το χορό, εκφράστηκαν με τη δραματοποίηση και τις κατασκευές.

Τέλος μπορούμε να πούμε ότι οι αρχικοί στόχοι που θέσαμε, ν' αποκτήσουν δηλαδή τα παιδιά γνώσεις για την πατρίδα τους επιτεύχθηκαν σε σημαντικό βαθμό.

Αξιολόγηση από τα παιδιά.

Ολοκληρώνοντας το πρόγραμμα συγκεντρωθήκαμε τα παιδιά και οι εκπαιδευτικοί και των δύο τμημάτων (αντίστοιχο πρόγραμμα ακολουθούσαν και τα παιδιά του δεύτερου τμήματος του σχολείου μας) και παρουσιάσαμε όλα όσα κάναμε το τελευταίο διάστημα. Ζητήσαμε από τα παιδιά να θυμηθούν τις δραστηριότητές που επεξεργαστήκαμε. Μας βοήθησε η τεχνολογία (ηλεκτρονικός υπολογιστής και projector) μέσω της οποίας προβάλλαμε το φωτογραφικό υλικό μας. Τα παιδιά ενθουσιάστηκαν καθώς έβλεπαν τον εαυτό τους στη μεγάλη οθόνη να κάνει τις παραπάνω δραστηριότητες και ακόμα περισσότερες. Είπαν ποια δραστηριότητα άρεσε περισσότερο στον καθένα τους και ζήτησαν να ξαναμιλήσουμε για τη Ελλάδα και να ξαναπάμε σε μουσείο.

Αξιολόγηση για τις νηπιαγωγούς

Με την ολοκλήρωση της παρουσίασης του προγράμματος οι εκπαιδευτικοί διαπιστώσαμε πως οι στόχοι που είχαμε θέσει στην

αρχή του, είχαν επιτευχθεί με τον καλύτερο τρόπο. Είχαμε επεξεργαστεί το θέμα μέσα από όλους τους τομείς, είχαμε καλλιεργήσει δεξιότητες των νηπίων μας, είχαμε προσεγγίσει το θέμα με δραστηριότητες που τους προκάλεσαν το ενδιαφέρον και κυρίως είχαν μάθει μέσα από το παιχνίδι. Δεν ξεχνούσαμε στη διάρκεια του προγράμματος πως τα παιδιά ήταν μια μεγάλη ομάδα με ιδιομορφίες και ανομοιογένεια, παρόλα αυτά εργάστηκαν, συνεργάστηκαν, δημιούργησαν και έμαθαν διασκεδάζοντας και παίζοντας, όπως ακριβώς είχαμε ορίσει στους αρχικούς μας στόχους.

Μπάρλα Κωνσταντίνα
ΠΕ 60